בסוד שיח

שאול שיר

"לא נהסס להחליף את נרק"

במפלגת העבודה אין מסתירים עוד את האכזבה מאהוד ברק גם בשיחות עם אישים מהקואליציה. יותר ויותר שומעים את חברי הכנסת של העבודה אומרים, כי הוא יכול להיות שר בסתן מצויין, שר חוץ מעולה, אך אין לו הכלים המתאימים להיות ראש ממשלה ומנהיג מפלגה. הדברים לא נאמרו על רקע ההאיון בשלוחיזה, שכן אמר כי אילו היה פלשתיני היה מצטרף לאל־גן שרוי, אלא כסימום למהלכיו והתנהגותו מאז נבחר לכהן כיו"ר המפלגה.

במפלגת העבודה מודאגים ביותר מסקרי דעת הקהל. אלה המתפרסמים ואלה הנעשים לצרכים פנימיים בלבד. אישים מרכזיים בעבודה מושתעים מכך שלמרות מה שנראה בעיניהם כמהלכי הממשלה וראש הממשלה, אין הציבור פונה לכיוון העבודה וברק באחרו משמעתי, הקרב הציבור היהודי נתניהו מוביל על־פני ברק. להערכתם, רק אם יהיו מזומנות מתמשכות עם הפלשתינים או שו"מ המאפס הנ"יהד הישלמי יצליחו להחזיר חומרי חבלה למרכזי אוכלוסין, עשוי־עלול ברק כאיש צבא להגות מתמיכה גבוהה יותר על בניימי נתניהו.

בכל מקרה, השבוע שמעתי אדם מרכזי בעבודה המצטט את חבריו ולפיהם לא הסכו להחליף את ברק, אם יתברר כי הוא מכשול לשלטון. ומיהו המועמד החלופי שקצרם לא היה להזכר עמי ולאחר היסוס קל הזכיר את שמעון פרס.

מזלו של ברק, נכון לעכשיו, הוא, שאין לו תחליף, אלא אם כן ייעקר מישהו מתוך לפוליטיקה, אולם הידידו של מועמד חלופי אינו מבכיח את הציבור בקלפי.

במפלגת העבודה קובלים על כך שברק הוא "קמצן בכל הקשור לזולתו אולם נדיב ביותר בכל עניין שנוגע לו אישית". עוד הם טוענים, כי למרות הצ'פחות החיכוכים לסוגיהם, הוא נראה מרוחק מהציבור ואין לו את הקליק שמחבר בין מנהיג לבין קהלו.

בינתיים נתניהו לומד משגיאות העבר וגם הציבור מתרגל אליו. אלא שנתניהו עלול שוב להסתבך מקלות רעת של עוברי בליפשכו ועשיית "סוכות" לחברים שעזרו לו במירוץ לראשות הממשלה. נתניהו לעתים מגוצל לדברים שלילייים ללא ידיעתו אלא, שאת המחיר הוא עלול לשלם, בנסיבות פסוריוסות גם בראש.

יחזקאל נואיימה מבקש לזרז ביאת המשיח

יחזקאל נואיימה ודעייתו הרי הם הם העומדים מאחורי המודעה ב"ידיעות אחרונות" האומרת שמשיח יבוא מארה"ב בקרב ממש.

יחזקאל ודעייתו הם חוזרים בתשובה טרייים למדי. יחזקאל הוא יוצא יחידה צבאית מובחרת רבת מעללים ודעייתו שידחה כפקירה אחותה יחידה.

לדברי חברים של השניים המתנדרים בצפת, הושפעו יחזקאל ודעייתו מדרור גולדבר. אותו גולדבר פירסם בעבר מודעות על התעיר ועל הצפוי ונבואותיו למיטב הידיעה איכזבו. גולדבר הסתבך בפלילים וחילול מצבתו) ולא אחת נזקק לסיוע רפואי. גולדבר ביקש מחשגיים לפרסם את המודעות בעיתונים לאורך תקופה ממושכת, תוך מתן הוזרה שאם לא יעשו כן, צפוי להם אסון. למרות אישיותו הבעייתית, יש לו מרכיבים כריזמתיים וכך הושפעו השניים לנוטו על־פי עצתו. חבריהם הקרובים הזדעזעו מההצהרות הצפויות בעקבות פרסום המודעה ומה גם שהזוג הביע נכונות לבזבז את כל רכושו לצורך המשימה הזאת שעניינה לעורר את רעת הקהל לבואו הקרוב של משיח. הקהילה החב"דית בצפת גם המשיחיסטית, אינה יודעת כיצד לנהוג בזוג הזה, שהחליט להביא את המשיח בכל מחיר. אחר מחבריו של יחזקאל נואיימה המכיר אותו משיחותם הצבאי המשותף, מציין כי מדובר בצעיר וצעירה על רמה, ממשפחות טובות וחמות (עין חרוד), אלא שיחזקאל הוא בעל כושר היסחפות עד קצה תבל.

ביום שלישי השבוע הופיע יחזקאל בדיוי המסביר בהתלהבות את מניעיו לפרסם מודעות בעיתונים. אגב, רבים נענו לקריאתו לשלוח אליו והא חש, כי הנה הוא הופך להיות המנהיג של תנועה עממית שתביא את המלך המשיח.

עידוד מהאדמו"ר

חבר נשיאות מועצת גדולי התורה, רבי יחזקאל סופר שליט"א המכונה הרב מעדלי, מצא לחובה לשלוח אל ראש הממשלה, בנימין נתניהו ולעודד אותו על הקו התקיף שנקט כלפי שר החוץ הבריטי, רובין קוק. רבי יחזקאל סופר אמר לראש הממשלה בערב יום כ"ה נתן את ירושלים לבנימין ובנימין חייב לשמור על ירושלים. ראש הממשלה נהג כבוד רב עם אדמו"רים ביודעו את השפעתם הרבה ברחוב החרדי, ותשובותיו לרב מעדלי היו מתק שפתיים. אגב, כך סיפר הרב מעדלי לראש הממשלה, כי הוא מקבל פלפונים מתושבי חברון המתנחלים מהיהי של פלשתינים לבתיהם. בקטע הזה היה הרב מעדלי פותח אריב וגרב במחמאות ושאל את בנימין נתניהו: איפה השקט והבטחון שהובטח למתיישבי חברון.

אגב כך יצויין, כי במערכת הבטחון ראיים בחברון את המקום שבו עלולה הרשות הפלשתינית לעורר מהומות קשות, אם הצו"ח הנריטי לא יתפתח כראות עיניה. אחת הסיבות לכך היא ההערכה שלגבי חברון וחלק מתושביה, האופוריצה בישראל תגלה הבנה למניעי המהומות. דבריו של הרמטכ"ל רשבוע, שבשדך כלל והיה בלשונו וממעט בהצהרות, עלולים לשמש כתומר הסברה בידי הפלשתינים אם אמנם יעלה בידם לעדער את החיים היהודיים בחברון.

מכתבים קודעי־לב

סמוך לגג הפרים הגיעו פניות רבות של תורמים פוטנציאליים לסיע למשפחות הנתונות. במצוקה אימוה. מדובר בפניות התחומות על־ידי רבנים מוכרים וגם הבריחה מעלות שמדובר במצוקה אמת. לא מעט מהפניות הן מהציבור החרדי הדרקע לרוב המצוקות, הוא התסבכות המשפחות על רקע ניסיון לסייע בהדך כל שהיא ליציבי חלציהן באשר הם נישאים. חלק מהבקיות מקדן ברוצאות כספיות לצדכים רפואיים. כאמור, כי הסיפורים אמת ואין ספק כי כל מי שיכול לעזור למשפחות הללו מן הראוי שיעשה זאת. אבל ודחי גם ההודעות לשאול, מדוע נוף כמו הבר"ש של העדה החרדית אינו מפנה חלק נכבד מהכנסותיו לסייע למשפחות ברוכות הילדים הנמצאות במצוקה מסיבה זו או אחרת? נכון, ראשי "העדה" חיים בעימצום וברמת חיים נמוכה. אבל, אין סיבה להקפיא את ההכנסות הבאות ושבאו ל"עדה" מהתכשרים ואשר במשך השנים הגיעו לכדי סכום נכבד ביותר. בימים אלה נעשים נסיונות לגבש הצעות לפתרון בעיות דיור של משפחות ברוכות ילדים רחיים וחילוניים כאחד. מדובר בהצעה המסילה את גיוס הכסף על הציבור והמשלה כאחד.

מחצרות אדמו"רים וחסידים

מתנת רבי אלימלך

מארה"ב, אירופה וישראל, יצאו השבוע חסידים ומבקשי ישועה ל"ציון" של רבי אלימלך הקוה"ס מליז'נסק בליז'נסק, לרגל יום ההילולא שלו, החל בכ"א אדר.

ה"אדרבה" של רבי אלימלך, מושר שם בהתרגשות רבה על־ידי "שמיניסטים" תלמידי ישיבות המבקרים בפולין ורואים חובה לפקוד את קברו של בעל "הנועם אלימלך".

רבי אלימלך זצוק"ל הוא אחר האדמו"רים, שבכל שחולף הזמן, כך הולך וגדל קהל חסידיו וראוי הוא רבי אלימלך שיעלה על לב לעולם, בזכות מסירותו בנוף ובנפש למען כלל ישראל.

כידוע, 21 שנה עשה רבי אלימלך "תשובת הקנה" הכוללת סינופים נוראיים. שבע שנים עבור עצמו, שבע שנים בעד הדור כולו ועוד שבע שנים עבור הדורות הבאים.

לדעתי, עוד טרם נכתב הסיפור השלם של רבי אלימלך והוא מחכה לסופר חסירי שיעשה את המלאכה הזאת. ואנחנו בסיפור השבוע נספר את המובא־בספר "מקור חיים", ספור שסיפר בעל ה"דברי חיים" מצאנז על רבי אלימלך לחתן, במהלך סעודה שערך לכבודו.

בבית מדרש שבאחד הכפרים, עברו צעיר וצעירה ועשו מלאכתם נאמנה. בעל בית המדרש הגיע אתם להבנה על גובה השכר. ביקשו השניים שלא יתן להם משכורת חדשית, אלא ישמור הכסף אצלו ובעבור־כך וכך שנות עבודה יתן להם את כל מה שיצטבר וכך יוכלו לעשות בכסף שימוש ראוי. אלא שלראובן לבם לא נתפיימה מחשבתם. נתהפך הגלגל על בעל הבית וירד מנכסיו ולא היה לו מה לשלם להם שכר עבורתם. כשראו השניים כי אין לו במה לשלם, מחלו לו כלב שלם וילכו ממנו וישכירו עצמם לבעל בית מדרש אחר בעיר אחרת.

כעבור שנה ראה הצעיר את מעסיקו הראשון והנה הוא מחזר על הפתחים ר"ל. ניגש אליו הצעיר ושאל אותו על מצבו ומדוע אינו מחפש פרנסה כלשהי, כדי לשלא יצטרך לקבץ נדבות. אמר לו העני, מעסיקו הראשון, אילו היו לי מאה זהובים אזי יכול הייתי להתפרנס מיגיע כפי. כאשר שמע הצעיר את דבריו, חזר לצעירה העוברת יחד עמו וסיפר לה על מצוקת בעל הבית לשעבר והציע לה שיתנו לו את סך 100 הזהובים, כדי שלא יצטרך לחזר על הפתחים. ותען לו הנערה: "אמנם דבריך טובים ונכוחים, אבל לא אוכל למלא אחר עצתך, מאחר וכבר הנעתי לפרק בתולה נשאת ומי יאבה לקחת נערה ענייה בלא כסף ובלא מלבושים. אך בזאת אסכים לתת לו את כל כספי, אם תתקע כפך לי, שתשאני לאשה אף בלעדי כסף."

הצעיר לא איחר לעשות הדבר ויתן לה תקיעת כף כי ישאנה לאשה. ומיד נתנו לאדונם הראשון את כל כספם וילך מאיתם שמח וטוב לב. הוא החל לעסוק במסחר והשי"ת הצליח דרכו ומני אז והלאה התפרנס בכבוד.

לאחר שנשארו בשניים ללא פרוטה בכיסם, החליטו הנער והנערה לחזר על פתחי נדיבים כדי שיהיה להם משהו בסיסי עם נישואיהם. קנו סוס ועגלה ונסעו מעיר לעיר לקבץ מעות. ואף שהיו יחד תדיר, לא עשו שום עבירה ח"ו ונעשה רעש גדול בסמליה של מעלה על צדיקותם של השניים ומעשי החסד הנדירים בטובם.

והנה הצדיק רבי אלימלך מליז'נסק, ראה כל זאת ברוח קודשו, באספקלריה המאירה והשתוקק מאד להשתתף בחתונה של הזוג המיוחד הזה. באחד הימים ביקש מתלמידיו שיסעו עמו לאחד הכפרים. לאחר מספר שעות של נסיעה בעגלה, הגיעו לבית מרזח אחר לכפר, סמוך לתפילת ערבית. נכנסו פנימה התפללו ולא הזדהו בפני בעל הבית, רק הציגו עצמם כסוחרים. לאחר התפילה ראו והנה צעיר וצעירה יושבים באחת מפינות הבית. שאל רבי אלימלך את הצעיר על מעשיו והוא גולל בפניו את כל הנ"ל והוסיף, כי עתה הם נוטעים לקבץ מעות כדי שיוכלו להינשא. ויאמר לו רבי אלימלך: הלא רואה אני כי כשרים אתם ולמה זה תסעו באיסור יחוד של פנויה. טוב ויישר הוא, כי תנשאו זה לזו בהקדם האז תוכלו לנסוע לכל מקום כאות נפשכם. וייטב הדבר בעיני הצעיר ויעמידו חופה באחד מחדרי בית המרזח ורבי אלימלך ערך את החופה והקידושין. בעל הבית כיבד את הזוג בסעודה, אבל כל האירוע היה לצחוק בעיניו. בסוף הסעודה עלה מרן רבי נפתלי מרופשיץ זצוק"ל על השולחן והחל לברך דרשה עבור החתן. ראשון נענה רבי אלימלך שהודיע כי הוא נותן את הכפר במתנה לצעיר. אחר אמר שהוא נותן לזוג 1000 זהובים ריייניש וכך הוכרזו מתנות אחרות יקרות ערך. ואז פנו אל בעל האכסניה: ומה אתרץ וימלא פיו שחוק ויאמר המעט ממכם כי נתתי לזוג. לאכול ולשתות בחינם. משמשע זאת רבי נפתלי מרופשיץ הכריז ואני נותן להם במתנה את בית המרזח ובית משרפות היי"ש. ויהי כמצחק בעיני בעל הבית.

אחרי ברכת המזון חזר רבי אלימלך עם תלמידיו לביתו והזוג יצא לדרכו לקבץ נדבות. בבואם קרוב ליעד המסוך לכפר, שמעו קול הזועק לעזרה בפולנית. החליט התתן הטרי לראות מי הוא הזועק להצלה ואף כי היה זה באישון ליל, נכנס לתוך היער עד שהגיע למקור הקול. וירא והנה נער אחד לבוש בגדי שרים יושב על סוס שקוע עד צווארו בתוך טיט. רץ התתן אל סוסו והביא אותו ממוך לביצה ובחמלת ה' הצליח להציל את הנער האציל. לאחר שהרגיע את רוחו, שאלהו מיהו ומה מעשהו כאן באישון לילה. סיפר הנער, כי הוא בן אדון הכפר וכי יש לאבותיו עוד הרבה כפרים. ביום אתמול נישא לבחירת לבו בת אדון מהכפר השני. במהלך האירוע התאוה לרכב אל היער ולצוד ציד ולהביאו אל המשתה ולהפתיע את האורחים. אלא שקרה מה שקרה ולולא באת היו ודאי מוצאים אותי כאן ללא רוח חיים".

ויבקש התחתן היהודי שיביאהו לבית אביו.

ויעש היהודי כן ובבואם הביתה קיבלו ההורים את הבן האובד בשמחה ויספר להם את אשר קרהו, ועל המלאך המושיע שחש לעזרתו והצילו מלטבוע בטיט.

כשמוע האב את דברי בנו, קרא לכל חבריו ויגולל בפניהם את סיפור הצלת בנו על־ידי הנער היהודי. ומשסיים דבריו הכריז: כי עשיתה זאת והצלת את נפש בני ממוות, אני נותן לך את הכפר הזה במתנה. תוסף האם: נאני נותנת את בית המרזח עם בית שריפת היי"ש וכך הכריזו עשירי הכפרים על מתנות נוספות ואשת המחותן נתנה לו אלף זהובים במזומנים. והכל נחתם ונחתם כדין.

כשהגיע לאוזני היהודי המחוג כי הוא מוכרח למסור את בית המרזח לחתן הצעיר ויתחלחל מאד. עלה על מרכבתו ונסע לרבי אלימלך לבקש על נפשו. ויתחנן בפניו שיתפלל עבורו שישאר על מקומו. ענה לו רבי אלימלך, הרי ביקשתי ממך שתתן איזה מתנה לזוג מרצונך הטוב ולא שמעת בקולי. עתה אין מה לעשות, תן לו את בית המרזח ויהי ה' בעזרך. ככה סיפר מרן הדברי חיים וסיים בהבטיחו לחתן: גם אני נותן לך כפר פלוני כדוריו דרשה, וכך היה.

■ עורכת המוסף: דיצה גונן